

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quæcumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Epistola Tertia Synodica Sancti Cyrilli Alexandrini Episcopi directa Nestorio Constantinopolitanae vrbis Episcopo, duodecim continens anathematismi capitula.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

tem, nullum absque isto judicantem: cum eo vivorum curam in summa prouidentia gerentem, & cum ipso mortuus suscitantem.

EPISTOLA TERTIA SYNODICA
S A N C T I C Y R I L L I
A L E X A N D R I N I E P I S C O P I

directa Nestorio Constantinopolitanæ vrbis Episcopo, duodecim continens anathematismi capitula.

Mercatore interprete.

Epistola hæc
Cyrilli habita
olim pro toto
concilio E.
piscopio.

Hec illa celebris epistola, quæ olim una pro toto concilio Ephesino habebatur, adeo fidei catholice doctrinam de incarnatione Verbi adversus Nestorium plene dilucideque exponit. Subiuncti anathematismi duodecim, quæ capita dicebantur a veteribus, magnam fecerunt invidiam Cyrillo, magnum diu catholicis negotium, ut ille non semel debuerit facere satis, five amicis explicationem petentibus, five adverlaris plura objiciuntur; isti coacti sunt, inter tractandum de pace inter Ecclesiæ, & faciendam fidem in concilio Chalcedonensi, de ipsis propter animorum offenditionem silere.

Quando scripsit.

Colligitur ex codice manucripto PP. Carmelitarum, qui clementatur.

In codice manucripto Carmelitarum Discalceatorum conventus Parisiensis data legitur mensa Novembri die 30. Indictione XI V. que temporis notæ, nisi emendentur, cohærente non possunt. Nam scriptus procul dubio Cyrus poltemum Nestorio ann. 430. & Nestorius Cyrii litteras accepit Constantinopoli v. Idus Decembris; si qua igitur fides codici, accepta fuisset Constantinopoli epistolæ septem post diebus, quam Alexandriæ scripta esset, quod omnino incredibile.

ΤΩΣ ΕΥΛΑΒΕΣΤΑΤΩΙ
καὶ θεοφιλεσάτῳ συλλαπουργῷ
Νεσοειώ Κύριελλος, Εἰς οὐαγή-
δοσα οὐαόδος ἐν Αλεξανδρείᾳ
ἐν διαγνωσίαις διοικήσεως, ἐν
κωεῖω χαίρων.

ΤΟΥ Στῆνης ἡμέρη λέγοντος σταργάν·
Ο φιλάν πατέρεα ἢ μητέρα τοῦ ἐμοῦ,
οὐκ ἔστι μου ἀδειος· καὶ ὁ φιλάν ποὺ ἢ θυγα-
τέρα τοῦ ἐμοῦ, οὐκ ἔστι μου ἀδειος. Οι πατέ-
ρωι ἡμεῖς, οἱ τοῦ δὲ θυγατερίας ἀπαντα-
λμοι, θυγατέρη σε τῷ πεντατέοντι σα-
πτῆς Χειρού; Ή σημᾶς ἐν πολλαχού κρίσις ὅπου
δικαιοσύνη; Η πολλα δύρσιμα διπλούσια, πολλὴν

Cohærebunt omnia facile, si dicatur Alexandriae scripta 3. Novembri, accepta Constantinopoli septimo Decembris, & Indictione, vt par est, non a Januário, quomodo esset decima tertia, sed a Septembri, quo mense decima quarta incepit.

Dividi potest commode tres in partes, Dividitur in quarum in prima legationis a fede apostolica tuis partibus vel historiæ narratur; in secunda fidei dogma, Nestoriique sententia opposita expomatatur; tertia complectatur duodecim anathematismos.

Posterioribus porro duabus, nihil cautius scribi potuit, nihil callidius, aut prudentius potius, vt si Nestorius subscrifasset, quod erat iussus, verbis plane contradicentibus, sua quæ docuerat, revocare nemini non aperceretur.

Legi viliiter vix potest, nisi prius attentius perpensa fuerint literæ sancti Celestini data ad Nestorium ex synodo Romana. Habentur summi Pontificis ad Nestorium ex parte concilii Ephes. cap. 18. & a nobis referentur in dissertatione de synodi habitis in causa Nestorii.

RELIGIOSO ET DEO
amabili confacerdoti Nesto-
rio Cyrillus, & que convenit
apud Alexandriam synodus
ex Aegyptia diæcesi, in Do-
mino salutem.

CUM salvator noster aperte pronun-
tiet: *Qui diligit patrem aut matrem super me, non est me dignus; & qui diligit filium aut filiam super me, non est me dignus;* quid nos patiemur, qui depofici-
mūs tua religione, vt te super Christum salvatorem omnium diligamus? quid enim nobis in die judicii prode-
rit? aut quam satisfactionem reperi-
poterimus, ita diuturnum silentium

I.
Necessitas
exigenda fa-
tisfactionis a
Nestorio pro
blasphemis,
& datu Ec-
clesia scandalo.
Matth. 10. v.

I iii

de prolatis atque contra eum blasphemis continentibus? Et si quidem te tantummodo lñderes, docens ista vel sentiens, solicitude nobis minor existeret: cum vero totam scandalizaveris Ecclesiam, & fermentum insolite pravitatis & novae hæresis miscueris in populis, nec tantum ibidem positis, sed ubique constantibus, (nam tuarum expositionum libri per cuncta vulgati sunt) quæ super nostro silentio ratio ultra, vel excusationis sermo sufficiat? aut quomodo non necesse sit meminisse Christi Domini sic dicentis: *Non poteritis quod venerim pacem misere in terram, sed gladium; veni enim separare hominem aversus patrem suum, & filiam adversus matrem suam.* Nam cum leditur fides, parentum reverentia, velut inutilis & periculosa, despiciatur, & amor erga filios fratresque vittatur. Ad postremum etiam * post ipsam vitam a piis viris eligitur, ut melior rem resurrectionem, sicut scriptum est, consequantur.

三〇

* super ipsam
vitam mors
potius, B.
Heb. ii. v. 35-

II. Ecce itaque te simul, cum sancta
Quam sati- synodo, qua apud amplam urbem Ro-
factionem mam congregata est, presidente sanctis-
exigeret Ce- simo & venerandissimo fratre & confa-
lestinus sum- cerdote nostro Celestino Episcopo, his
mus pontifici scriptis jam tertio convenimus, confi-
lium dantes, vt a pravis abstineas distor-
risque dogmatibus, quæ & sentire cog-
noſceris & docere: recipias vero fidem
rectam Ecclesiis per beatissimos Apo-
ſtulos & Evangelistas ab initio traditam,
qui & oculis impexerunt, & ministri
Verbi fuisse monstrantur.

III. Sub qua inter- minatio[n]e.

Quod si hoc religio tua facere distulerit, juxta dilationem literis praesinitam sanctissimi & venerandissimi consacerdotis nostri Romanae praesulsi Ecclesiarum Celestini, scias te nullam fortem habere nobiscum, nec locum aut colloquium cum Dei sacerdotibus & Episcopis obtinere: non enim est fas contempnere nos Ecclesias ita turbatas & scandalizatos populos, fidem rectitudinem violatam, dissipatum quin etiam gregem, quem custodire debueras, siquidem juxta nos amator recti dogmatis extitisses, sanctorum Patrum veltigia pia consecratus.

IV.

Omnis itaque, quos propter fidem tua-
religio a communione removit, aut ab or-
dine suo deposituit, laicos & clericos, in no-
stra communione recipimus: non enim
iustum est os tuis decretis opprimi, qui
noverunt recta sentire, quietiam bene fa-

οῦτα οὐκόπιτες τέλον μαχεῖται, ἵνα ταῦ
ταῦτα ἀπὸ Κυρίου θεοῦ κατ' αὐτὸν δυστρ
ημάτις; καὶ εἰ ποὺ σαυτὸν ἡδίκεις μένοι, Το
τοιαῦτα φεγγάνα καὶ μίδασκων, ἥπτον αἴ τινα ή
φεγγάνα· ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἑσπεριδαῖς λισσες
ἐκκλινοῦσιν, καὶ ζύμειοι αἱρέσθαις ἀποθνήσκεταις ηὔπο
μεβέλλονται τοις λεοντίς· καὶ τοῖς ἄλλοις με
νον· ἀλλὰ γάρ οὐκοῦτος αἰποταγοῖς περιπλέκεται
τὸν σῶν δόμησιν Τοι βιβλια ποιοι ἐπὶ τῷ
πόρῳ ἡμῖν σωτῆς προχειρέσθαι λέγεται· οὐ πᾶν σὸν
αἰδίον μεμινθεῖ τὸ Χειστον λέγεται· Μή
νομοίστε, ὅπις ἀλλοιβαγών έπειτα ηὔπομποι,
ἀλλὰ μέγασκος; ἀλλοι γάρ μηδέπασιν αὐτὸν περιπλέ
κτοί τοι παῖς αἰτοῦ, καὶ θυγατέρες τοῖς της μη
νον αἰτοῦς, πίστεως γάρ αἰδίκευμάν, ἐρρέπται τοι
αἰς ἔωςτος ηὔπομποις, η τοῖς γυναις αἰδίοις,
τηρητοῖς τοι τοι οὐ τοι Εἰς τέκνα τοι αἰδελφοῖς
Φιλεσφορίας νόμοις, η τοι ζύμης αἰτοῦς ἐπω
λεπτὸν τοις διστοστοῖς δάνατος, ηα κρείτιονος
διασπορῶν τοῖς τοι τοι θεραπυμένον.

Ιδεν τοινις ἀμφὶ τῇ ἀγίᾳ σπουδᾳ, τῇ καὶ
τῷ μεγάλῳ Ρώμῃ συνθετέοντι; τοιού-
τον δέ τινας εἶ διατητόν καὶ διεστεθέντον αὐτοῖς
καὶ οὐκάποτε προερχόμενον Κλεοπάτραν τὴν
οἰκίαν την τεκναντινήν Αφροδίτην εἶπεν
τοιούτην, οὐκέτι λαβόντες πάροδον μὲν τὴν
οἰκίαν την τεκναντινήν, καὶ διετραμμένων δομῆσθαι, οὐ καὶ
φερούσης Καίδανον, δοθεῖσαν δὲ την ἔργων
πίστιν, ήτις ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ διεδιδεῖτο δὲ πρότερον
τῷ θεῷ αἴκινον ἀποσόλων καὶ Διαθῆτῶν, εἰ καὶ
αἰσθατας καὶ αἰσθητας τῇ δύναμι γενομένης.

Καὶ εἰ μὲν τέτο δράσειν οὐδὲν δύλεῖται,
καὶ τὸν ὄντα ποιεῖσθαι παραπομπὰν σὲ τοῖς γραμ-
μασι τῷ μητροπολίτῳ εἰσιέντων καὶ ποτε-
σάντων ἀλληφορίᾳ, καὶ συντάξιστρον ἔχοντι τῷ τῆς
Ρωμαϊκῶν Σύγκλητου Κληρονομίᾳ, γι-
νούσει σταυρῷ οὐδέποτε κλήρον ἔχοντα μὲν ἡμῖν,
εἰσὶ δέ τινες, ἐλάχιστον δὲ τοῖς ιεροῖσι τῷ Θεῷ καὶ
ποτισμάσιοις. Εἰσὶ γὰρ αἱ μέτεραι τοιαῦται
Σύγκλητοις οἵτινες πεντηκοπεῖμεν, ἐπειδὴν
αἱ μέτεραι τοιαῦταις, καὶ πίστιν ὑπέβλεψαν
τοιαῦταις, οἵτινες ὑπέβλεψαν αἱ μέτεραι τοιαῦταις,
καὶ μετεπονθήσασθαι τοιαῦταις, οἵτινες
ὑπέβλεψαν τοιαῦταις, οἵτινες ὑπέβλεψαν αἱ μέτεραι τοιαῦταις.

AD NESTORIUM.

71

ἀντιτίθεσται. Τόπος γέρας αὐτὸς κατασκευήν της
εἰς τὴν ἔπειτα τὴν γραφήν παρέβη. Οὐ τούτος
πάλιον μεγάλου Ραιμυτοῦ ἀγάπητον, οὐ σωματι-
σχηπον πήρεν Κρεβεῖνον.

Οὐκ ἔρχεται τοῦτο πλαστεῖα θύμων μολε-
γητῶν μένον δὲ τὸ πίστεων σύμβολον, οὐ κάτετεν τοῦ
κερευτοῦ τὸ ἀγνόητον πιθανόν τοῦτο τὸ ἄγνωτον με-
γάλης οὐσίας, διὸ τοῦτο κερευτοῦ οὐσίας θύμων τοῦ
Νικηφόρου νεότερος γένος, οὐ πήρεινδύνοντας τοὺς ὄρθιους
αὐτό, διεγράμμισεν τὸ μάντον, καὶ ὁμολογήσητε
Φωτὸν της λεξίν. ἀλλὰ γὰρ αἰδολούσιον ἐνεργεῖσιν
καὶ σπαρτιώτας οὐσιοποιού, ὅπερ εἰ αἰδομενεῖσι
λένε τὸ μαρτυρίου σαντοῦ οὐ βέβηλον δομομάται.
Φεγγός γένεται διδάσκεται, ἀλλὰ τὴν μητέρα πολύτες,
οἵ τε καὶ τὴν ἑσπέραν, οἵ τε ἔφαρον ὄπιστηποιοι,
οἱ μετασκόποιοι, οἱ ταχέοι τῆρεινδύνοι.

Σωμάτεο ὃ ἐν τῷ παν Ρώμην αἴτια
συνδέος, καὶ μὲν ἀπόντες, ὡς ὄρθρος ἐργάζονται
καὶ αἰτητήτως, ταῦς γεγράφεισμα ὑπερισχεῖται
ταῦς τὸν οὐνούν διλέξειται τοῦτο τὸ Αλεξανδρέων σύγχρονος. Τοποθετεῖται δὲ τούτοις πάλιν
τοῖς γράμμασιν, ἢ τὰ διῆς φρεγίν τοις διδόνει,
Ἐν ᾧ απέχεται ταυτοτήτη.

Αύτη δὲ τῆς καθολικῆς ἐπιστολῆς οὐκ
κλησίας ἡ πίσις, ἡ σωματικόν ἀπόμενης, οἵ τε
καὶ τῶν ἑστέρων, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν τοῖς οὐρανοῖς
ἐπισκεψον· Γιγενέσθω Εἰς ἓν Θεὸν πατέρα
πιθυμεῖσθαι προσερχόμενον, πομπὰς ὁραζόντων τε καὶ αρχή-
των ποιητῶν, καὶ Εἰς ἓν κύριον Ἰησοῦν
Χριστὸν, τὸν δὲ Θεόν τὸν μετονόμανθι, θυμόντα
ἐκ δικαιού, πάτερ ἔστιν, εἰς τὸν οὐρανὸν τὸν πα-
τέρα· Θεὸν δὲ Θεού, Φαῖς δὲ Φωτὸς, Θεὸν
ἀγνότουν δὲ Θεούς μὴντα, οὐ ποιηταί·
ομοιώσοντα πατέρε· δι' οὐ τῷ πομπᾷ ἐμένετο,
φέπει δὲ διὰ οὐρανοῦ, καὶ τῷ διὰ τῆς γῆς· τὸν δὲ
πίμας τοὺς αἱρέσεις, καὶ Διὸς τῶν ἡμετέρων
σωτηρίας κατελθόντα, εἰς Κρυπτήν, εἰς σύρ-
θρον ποιηταῖς παρόντα καὶ αἰδίσαντα τῇ τεττῃ
γένεσι· αἱρέσθω Εἰς τοὺς οὐρανούς, ἐρχόμενος
κρίνας ζεῦς καὶ νεκρούς, καὶ Εἰς τὸ πνεῦμα
τὸ ἄγιον, τοὺς δὲ λέπροντας· Ηγέποτε, ὅτε οὖν
ιδι, καὶ πελεύ θυμόντας τούς τοις εἰς, καὶ ὅτι δὲ
οὐκτονέοντας ἐμένετο, οὐδὲ ἐπέρρεες πάντες οὐρανο-
στεις, οὐ οὐρανούς, Φαῖστον δὲ τοῦ, καὶ πεποιητούς
ἄλλοισιν μισθίον τὸ Θεόν, τούτους αἰσθεμενούς δὲ
καθολικήν καὶ ἐπιστολήν εἰπαντο.

Ἐπόμενοι δὲ προσέχομεν τῷ τῷν ἀγίων πατέρων
ἐμελογίαις, οἷς πεπάντηται, λαζαριώτας τὸ αἴσιον
τὸ ἀγίον πνύθματος, καὶ τὸ τῷν τοῦ αἴσιον στοιχῶν

cientes tibi prudentissime restiterunt: hoc idem namque in epistola, quam misisti ad præfulem amplæ Romæ sanctum & coepiscopum nostrum Celestium, significare curauit.

Non autem sufficit tuæ religioni solummodo fidei symbolum confiteri, quod expositum est per idem tempus, sancti spiritus largitate, a venerando & magno concilio apud Nicæam congregato: hoc enim nec intellexisti, nec reæte interpretatus es, perversa licet sona vocis eadem verba protuleris. Sed consequens est, ut jurejurando fatearis, quod anathematizes quidem tua polluta & profana dogmata; sentias autem & docreas, quæ nos universi, five per Orientem, five per Occidentem, Episcopi & magistri, præfulesque populorum credimus & docemus.

Epistolis autem ab Alexandrina tua
religioni directis Ecclesia' confitum
præbuit, tam ea, quæ apud urbem Ro-
mam convenit sancta synodus, quam
etiam nos omnes, velut recte, irrepre-
hensibiliterque conscriptis. Subdidimus
autem his nostris literis, quæ te senti-
re oporteat & docere, & a quibus absti-
nere conveniat.

Hæc est enim fides apostolicæ & symbolum
catholicæ Ecclesiæ, cui cuncti consen- VII.
Nicænum

tiunt orthodoxyi per Orientem Occidentemque Pontifices: Credimus in unum Dominum, Patrem omnipotentem, omnium visibilium & invisibilium conditorem. Et in unum Dominum IESUM CHRISTUM, filium Dei, natum de Patre unigenitam, hoc est, de substantia Patris, Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero, natum, non factum, ὁμόοντος Patri, hoc est, unius cum Patre substantia, per quem omnia facta sunt in celo & in terra, qui propter nos homines, & opter nostram salutem descendit, & incarnatus est, & homo factus est, passus est, & surgens tertia die ascendi in celos, unde venturus est judicare vivos & mortuos. Et in spiritum sanctum. Eos autem, qui dicunt: Erat tempus quando non erat, & antequam nascetur non erat, & quia ex nullis extantibus factus est, aut ex aliis substantia vel essentia, dicens esse aut convertibilem & commutabilem filium Dei: anathematizat catholica & apostolica Ecclesia.

Sequentes itaque per omnia sanctorum Patrum confessiones, quas loquuntur in eis sancto spiritu, protulerunt, & intentioni, quæ est in eorum intellectibus.

72 EPISTOLA TERTIA SANCTI CYRILLI

sequis vestigiis inharentes, atque iter ambulantes regium, profitemur quod ipse vngenitus Dei Verbum Deus, natus ex ipsa Patris essentia, de Deo vero Deus verus, lumen de lumine, per quem omnia facta sunt, sive in celis, sive in terra, salutis nostrae causa descendens, ad exinanitionem fere dignatus est inclinare, incarnatus autem & homo factus, id est, carnem de Virgine sancta suscipiens, eamque sibi propriam faciens, nativitatem nostram ex vulva sustinuit, homo de muliere procedens, nec quod erat abiecens; nam licet factus sit in assumptione carnis & sanguinis, tamen etiam sic quod erat, Deus natura scilicet & veritate, persistit.

ιχνηλαπτης σκοτων, και βασιλικον αστρινον τελεον, Φαρεβ, ον αυτον ο μονοθεον Θεον λογον, ο οποιος ημιντεις ή θεος ή πατερ, ο εικ Θεον λογον Θεος λογον, ο φας ή εικ Φαρεβ, ο δι ή ο πατερ εδηνεο, τη τε οι ειδ θεον, και τη οι γη, ή ημιτερος ένεντος συντειας κατελθων, και καθιει ειπον εις κένων, ερχασθη τε, και εισιν δερπηση, τητ έστι, Ερχα λεγων εικ της αγίας πρόθεων, και ιδιας αιτης ποιοτητων εικ μητρας, ή κεβ ιημις οπερεμενε ψυχου, και ταπελην αιδεσποτος εικ γυναικος, ουχ έτη ου περεληκος, άλλ Ει και γένεσιν ει ταρασσοντης Ερχει νη αιματος, και σύτω μελικος έστη ιη, Θεος δηλοντη φύσι και άγνητα.

Ούτε ουτη η Ερχα Φαρεβ Εις θεότητος βαπτισαν θεον, ουτε μηδε Ερχει Εις θεον, την απόγεντρη Θεον λογον αιδεσποτην θεον. αιρεσιος γηρι έστι, και αιδεσιοις πομπειας ίη ο ειναι άι άι έτη γεφασ. ορφεμον ή, ή βριφος έν αιτηριαν μημον έπι, και ει κόλποις ή πεντης πρόθεων, πάπιαι επιληρου ή κτισι, άις Θεος, ή συνεδροσιν ή γερμητην. ή γη θεον, αποστολη έστι, ή αμερινη, ή πειραζοντης έν αιτη.

IX.
Επιστολη καθορον διητα
Νεκταριον εργατην
μετατρεπεν.

Psal. 101. v. 12.

Nec carnem itaque dicimus in naturam deitatis esse conversam, nec in substantiam carnis ineffabilem Dei Verbi essentiam commutatam: inconvertibilis etenim est, & incommutabilis, idemque ipse, iuxta Scripturas, jugiter permanens. Vetus est autem & parvulus, sed potius adhuc in cunabulis, & in sinibus genitricis Virginis constitutus, univergam creaturam replebat ut Deus, genitor suo indivisus existens: quod divinum est enim, sine quantitate & sine mole cognoscitur, nec vallis terminis continetur.

X.
Επιστολη καθορον διητα
Νεκταριον εργατην
μετατρεπεν.

Psalm. J. v. 33.

Unitum ergo carni Verbum secundum subsistentiam confitentes, unum adoramus filium, Dominum IESUM CHRISTUM, non seorsum ponentes & determinantes hominem & Deum, velut invicem sola dignitatis & auctoritatis unitate conjunctos: hec enim novitas vocis est, & aliud nihil. Nec item Christum specialiter nominantes Deum Verbum, quod ex Deo est; nec alterum similiter Christum specialiter, qui de muliere natus est, sed unum solummodo Christum Dei Patris Verbum, cum propria carne cognoscimus. Tunc enim ut homo, juxtanos, vinctus est, quamvis spiritum dignis ipse contulerit, sed non admensuram, sicut beatus Evangelista Joannes asseruit.

XII.
Επιστολη καθορον διητα
Νεκταριον εργατην
μετατρεπεν.

Log. 1. v. 14.

Επ. 1. v. 9.

Sed nec illud dicimus, quod Dei Verbum veluti in homine communis, qui de sancta Virgine natus est, habitarit, ne Deum homo Christus habitatorem possidere credatur. Quamvis enim Verbum habitat in nobis, & dictum sit, in Christo habitare omnem plenitudinem deitatis corporaliter; haud tamen intelligimus, quod caro factus, sicut in sanctis habitare dicitur,

Ηρακλαδη γε μηδε Ερχει κατ' αποστολην ο μολοχιστης ή λογον, ένα παρασκιασθημενον ήν, και κένων Ιησουν Χειρον, ουτε αισια μέρει θεοντες, και μετεισηρητες αιδεσποτος ή Θεον, ουτε συνημμενοις μάλλον διαλλοιον τη ή αικιας και αιδεσινης ένοτην. κυροφωνια γη πεπο, και έπερην ο Θεον. ουτε μηδε Χειρον ιδικας ονομαζοντες, ή Ει Θεον λογον, ή οροις ιδικας Χειρον έπερην, ή εικ γυναικος. Άλλ ένα μοιον Ειδοτης Χειρον, ή εικ Θεον πατερος λογον μη της ιδιας Ερχει, τηπ γη αιδεσποτης κατεχει μη ήμερη, κατηπ Την Αλεξιον ή λογον ή πατημα διδοτης αιτης, ή εικ οικ μέρει, κατηπ φυον ο μηκησος Βαλανησιον Ιωαννης.

Άλλ ουτη εικη φαιμη, οπι καταρχησεν ή εικ Θεον λογον, οις οι αιδεσποτης καινων, ή εικ ή αγίας πρόθεων γερμηνημενη, ήνα μη θεοφόρεσ αιδεσποτος νοοτης Χειρον. Ει γη γη εσκεινωση εικην ή λογον. Ειρηνη ή εικ Χειρον κατακηνηση ποτη ή πλήρωμα ή θεότητος συμπατηχος. Άλλ έων εικην θεον, οπι γρούθης Ερχει, ουχ άστερ οι της αγίας καπικησης λογον, Ται,

A D N E S T O R I U M.

73

καὶ τὸν καὶ τὸ αὐτὸν θέτον θεωρεῖσθαι τὸ κατόπιν. ἐλλαὶ εὐθέτες καὶ Φύση, καὶ σὸν Εἰς Γέρε βασίτες, Βιαστές ἐποιήσατο τὸ κατόπιν, εὖ αὐτὸν λέγοντο δὲ καὶ αὐτοφίους πυργούς τοὺς οἰδητοὺς οἴμες.

Εἰς διὸ Σάρο Χειρός ἡ γῆς ἐκ χώρου, οὐχ
αἱ συναρθραὶ αἵτας τὴν αἱ Θεού, ἐνόπιον τῆς
ἀλλαγῆς, πήρουν αὐτερτίας, ἔχοντας αἱ Σερφούς
ταῖς Θεόν. οὐ γὰρ εἶναι ταῦτα φύσης ή ιστορία.
Ἐκ γοῦν Πέρης τε καὶ Ιωάννης ιστορεῖ οὐδὲν
καθόλικον, καθόλικον δὲ ταῦτα μαρτυρῶνται. πολὺ^ν
οὐχὶ Εἴτι οὐδὲν. οὐτέ μηδὲ κατέβασθαι τὸν τὸν
συναρθρέαν νοοῦσθαι Εὔπολιν. οὐτέ διότε γάρ τοι
ταῦτα ἔνωνται φροντικῶν. οὐτέ μηδὲ αἱ Σερφοί
φροντικοί, αἱ δὲ ημεῖς κολασίωνος οὐ καὶ τοιούτη
διατριβὴν θεωροῦμεν. Εν ποιησίᾳ οὐδὲν ταῦτα αὐτοῖς.

Μᾶλλον δέ οὐ τῆς σωματείας ὄνομα
τοῦ παιτούμενα, ὡς τοῖς ἐγενέκτιμοι σπουδαῖοι
τὸ ἔργον.

Αλλ' οὐτε Θεόν, οὐδὲ δεσπότην τῆς Χειρὸς τοῦ
αὐτοῦ πάτερνος λέγει ὁνομαζόμενος· οὐαὶ μὴ
πάλιν ἀνάφαδον τελυγαρῖ Εἰς δύο τὸ ἔνα
Χειρῶν, τὸ γένος τοῦ κύρεον, ἐδυνατήματα ἀκρι-
ματικούς φεύγοντας, Θεόν εἶναι τὸ δεσπότην
ποιῶν τες αὖθις, ἐνωτεῖς γὰρ, οὐδὲν ταρπεῖσθαι,
οὐδὲν Θεόν λέγεις θρεπτόν ταρπεῖσθαι, Θεός
λαβεῖν τὸ ὄλεων, δεσπότην τὸ τῆς πομπός· οὐ τε τὸ
αὐτὸς εἶναι δεδήλως οὔτι, οὐ τε δεσπότης. Οὐδεῖς
γάρ, μάλλον δὲ πλὴν τὸ δυνατεῖς, οὐδὲν Φερενῆν
τὸ λέγει. ἐφη μὲν γὰρ Θεόν εἶναι τὸ πατέρες καὶ τοῖς
Θεοῖς αὐτὸν φύση, καὶ τὸ τοιούτος αὐτοῦ. Διὸ τὸν
τὴν πομπήν, ὅπις τὸ μετανοεῖται τὸν Θεόν, κατέχει τὸ φεύγοντα
νομίνων τὴν τὸν δυνατοπότερον φύσην· αὐτὸς γέ τοι εἶναι
πόνος αἱ γνώσις Θεοῦ οὐδὲ δεσπότης. Οὐδούν, οὐ
αἱ δεσπότους, καὶ στοιχίον Εἰς γέ τοι φεύγοντα νομίνων τὸ^{τοῦ}
κειμένων μετεῖσις, τὸν Θεόν μὲν γνῷντι εἴσαι τοι
Εἴναι φύσην. οὐτοις γέγονε τὸν νόμον, καὶ τοι
λεπτοῖς αὐτὸς τὸν νόμον, ἐκομιζεῖται τοιαρ-
γανος, οὐ Θεός.

Γαραγούλια ἐ λέχει ἡπτή Χειρος. Δια
τὸ Φορεύότα, τὸ Φορεύμα τοῦ σέβαι. Άφε τὸν
ἀσθενεῖαν ταπεικαῖ τὸ φράξιον. Θεικὸν δὲ
ταῦτα θεῖται κάθεκον Εἰπεῖ. Οληρθείς δὲ λα-
ΐσσοντι οὐχιματίζει Θεός. οὐδὲ ταῦτα λέγειν
Διετίνει πάλιν Εἰς δύο Χειρούς, καὶ αἴδερ-
πον ξεινού μνᾶ μέρος ιδικῶν, καὶ Θεόν οὐσίας.
Σφρίγεται γὰρ οὐδεποτεγενέσθε τὰς ἔναστος, καὶ

catur, nec talem in ipso habitationem factam definire tentavimus; sed vnitus juxta naturam, nec in carnem penitus commutatus, talem sibi fecit habitationem, quallem & anima hominis habere creditur ad proprium corpus.

Unus igitur est Christus, filius & Dominus, non velut conjunctionem quamlibet, qua in unitate dignitatis & auctoritatis, homine habente ad Deum: non enim potest vnire naturas solae dignitatis aequalitas, namque Petrus & Joannes aequalis sunt in alterutrum dignitatis, propter quod & Apostoli & sancti discipuli esse monstrantur; verumtamen uterque non unus est. Nec iuxta collationem vel connexionem, modum conjunctionis advertimus: hoc enim ad unitatem non sufficit NATURALEM; nec secundum participationis effectum, sicut nos etiam adhaerentes Domino, unus cum ipso spiritus sumus.

XII.

1. Cor. 6.v.17.

XII.
De nomine
etiam p̄fido.

Sed neque *Deum aut dominum Chri-*
sti Verbum Dei Patris afferimus, ne ite-
rum manifestius in duos dividamus
vnum Christum filium & dominum, &
in crimen sacrilegii recidamus, Deum
illum sui ipsius facientes & dominum:
vnitus quippe, sicut superius diximus,
Deus Verbum carnis & CUNDUM SUB-
STANTIAM, Deus quidem est om-
nium & dominator vniuersitatis; verum-
tamen nec servus est sibi ipse, nec domi-
nus, quia ineptum est, vel potius impium,
hoc sentire, vel dicere: quamvis enim
Deum suum Patrem dixerit, cum Deus
sit etiam ipse natura, & de illius essentia;
tamen nullatenus ignoramus, quod
manens Deus, homo quoque factus sit,
qui sub Deo iuxta debitam legem na-
ture humanitatis existeret; ipse vero si-
bi, quomodo vel Deus poterit esse vel
dominus. Ergo sicut homo, quantum
decenter exinanitionis mensura con-
gruit, sub Deo se nobiscum esse dis-
seruit. Hoc etiam modo sub lege factus ipse,
quamvis ipse promulgaverit legem, &
legiflator ut Deus exiterit.

X V.
De commu-
nicione ve-
rificationis

Cavemus autem de Christo dicere: Propter assumentem venorū assumpit, & propter invisiōnēm adorātiōnēm. Horrendum vero super hoc etiam illud adjuvare: Is qui suscep̄tus est, cum eo qui suscep̄t, concupisces Deus. Qui enim hæc dicit, dividit iterum in duos Christos eum qui vnus est, hominēm seorsum in parte, & Deum similiiter in parte constitutens: evidenter enim denegat unitatēm, se-

74 EPISTOLA TERTIA SANCTI CYRILLI

cundum quam non alter cum altero adoratur, aut connuncupatur Deus, sed unus intelligitur Christus Iesus filius Dei unigenitus, una servitute cum propria carne venerandus.

XVI.
Quod vere
Deus passus
dicitur &
mocruis.

I. Petr. 4. v. 1.

Heb. 2. v. 9.

Ibidem.

Confitemur etiam , quod idem ipse
qui ex Deo Parce Filius natus est vnigenitus Deus, licet juxta naturam suam
expers passionis extiterit, pro nobis tam
men , secundum Scripturas , CARNE
PER PESSUS SIT , & erat in crucifixo
corpore propriæ carni IMPASSIBILITER
ad se referens passiones : *Gratia vero Dei*
pro omnibus gustavit mortem , tradens ei
proprium corpus , quamvis naturaliter
ipse vita sit , & resurrectio mortuorum .
Nam ut mortem ineffabilis potentia pro-
culearet , ac primus in sua carne primo-
genitus ex mortuis fieret & primitia
dormientium , humanae naturae ad in-
corruptionis recursum , *gratia Dei* , ut su-
pra dictum est , *pro omnibus gustavit mor-tem* , & tertio die resurgens spoliavit in-
fernū.

XVII. Idcirco quamvis dicatur, quod per hominem facta sit resurrectio mortuorum, tamen intelligimus hominem factum Verbum, quod ex Deo est, & per ipsum mortis imperium suisse destrutum. Veniet autem temporibus praehinitis, sicut est *vix filius & dominus in gloria Patris, ut judicet orbem terrarum in equitate,* sicut Scriptura restatur.

XVIII.
De carne
Christi vivi-
fica.

Necessario igitur & haec adjicimus: an-
nuntiantes enim secundum carnem
mortem vnigeniti filii Dei, id est, Iesu
CHRISTI, & resurrectionem ejus, & in
celis ascensionem pariter confitentes,
incurvantem celebramus in Ecclesiis fa-
cificiis servitutem; sic etiam ad mysti-
cas benedictiones accedimus, & sancti-
ficamus participes corporis & pretiosi
sanguinis Christi omnium nostrum re-
demptroris, effecti, non ut communem
carnem recipientes, quod absit, nec ut
viri sanctificati, & Verbo conjuncti se-
cundum dignitatis unitatem, aut sicut
divinam possidentis habitationem, sed
ut vere vivificantem, & ipsius Verbi
Dei propriam factam: vita enim natura-
liter ut Deus existens, quia propriæ car-
ni vnitus est, vivificantem eam esse pro-
fessus est. Er video quamvis dicat ad nos:
*Iacob. 6. v. 53. Amen amen dico vobis, nisi manduca-
veritis carnem filii hominis, & biberitis
ejus sanguinem, &c. non tamen eam ut
vnius hominis ex nobis estimare debe-
mus: quomodo enim juxta naturam
suam vivificantrix esse caro hominis
poterit? Sed ut vere propriam ejus
factam, qui propter nos filius ho-*

αὐτὸν οὐχί πάλιν ἔτερος τοι εἰπεῖν συμφωνούσιν τοι
πει. οὐτέ μηδεν αὐξενεπτίθει Θεός. Διὸς Εἰς
νοσήση Χριστὸς Ἰησοῦς, γίνεται μονογένης, μικρὸς τοι εργο-
κιώνος πατέρας μεγάλος τοι ίδιας Καρός.

Ομελογορθέων ἐπί αὐτών ὁ ἐκ Θεοῦ πα-
τέος ἀνθρώπος γενός, καὶ Θεός μονογενής· χάριτος τοῦ
φύσεως ιδίου λαταρίζων ἀπαήθης, οὐκτί πέπονθε
τοῦτο ήμερον, κατὰ τούς γεγραφές· καὶ τοῦτο δια-
ρρέψει σώματα τοῦτο τοῦ Ιησοῦ Χριστοῦ ἀπαήθεων εἰ-
χεισινδόν πάσῃ, γέρασί τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦτο
πολὺτος ἐγένετο θαυματον, διεδίκαστο διάβολος
σώμα, κατόπιν κατὰ φύσιν λαταρίζων ζειν, καὶ
αὐτὸς ἀνὴρ οὐδεποτε διωνεμεί
πατίσσεις τὸ θαύμα, ἀς ἐν τῷ διη τοῦτο τοῦ
Ιησοῦ Χριστοῦ, ἡντα τοποτούσος ἐκ νεκρῶν, καὶ
ἀπῆρε τὸν κεχειμενόμενον· ὀδηποτίσθη τε τῷ δι-
αισθένειν φύσιν τοῦ Εἰς τὸ θαύματος αιναδρούλων
χάρει Θεοῦ, κατέστη ἐφημέρη δύσπαιας, τοῦτο
πολὺτος ἐγένετο θαυματον· τεκμηρεός τοῦ αἰείσιον
σκυλιθεώς τοῦ ἄδειαν.

Ως καὶ λέγει διὸ οὐδὲποτε γνωμάτων
αισθάνοις τὸ τερψάν, ἀλλὰ νοοῦντοι αἰδεσπεργγῶν
ἢ Θεοῦ γεννήσατο λόγον· ἐπειδὴ γνωμάτων διὸ αὐτῶν
τὸ διατάντον δὲ κρίθηστο· ἔτι δὲ καὶ περιττά γνωμάτων, αἱ
Εἴς γος καὶ κύριος, εἰ τῷ δόκει τῷ πατέρι, πα-
τεῖν τὸν οἰκουμενίων τὸ μητροπολιτικόν, καθότι γε-
γνωσται.

Αναβάκειας δὲ κάκινο παρεπέδωσαν· κα-
ταγλύποντες δὲ τὸ τε καὶ Θράκη Γαναντα τὴν μο-
νοχρόνιαν νιστὴν τῷ Θεῷ, τὰς τέτοιας, Ινσοῦ Χει-
σοῦ, τινὲς τε σὺν τεκνάν αἰσθίσθιον, ἐπειδὴ Εἰς
οὐρανοῖς αἰώνιμην ὁμολογοῦσστες, οὐτανικάπι
σε τὸ ἀνκυλοπίσια πελεούμενον γυναικί· πατέριδο
τε οὗτα τὸ μωτήσεις βιδούσιας καὶ αἰσθάνεται,
μέτροι δινέονται τῆς πάσιας (εργάσιος), οὐ τού
πιστὸν αἴματος τῷ πορθτῶν πληρῶν σωτηρεῖον Χει-
σοῦ καὶ οὐχ ὡς Θράκη κακίαν δεχόμενοι, μηδ
φρούριον· οὐτε μὲν ὡς αἰσθέος ηὔστασέντων, καὶ
οπαφθέντων ταῖς λόγων κατὰ τινὲς ἑντότα τῆς
ἀλλαζόσιας, ἥρων καὶ δεινῶν σύνοψιν ἐγγραπτότες· Διὸ
ὡς Λυστροποῖον δηλῶται, καὶ ιδίας αὐτὸς τῷ λέγουσι.
Ζεὺς γὰρ ἦτορ κακά φύσιον ὡς Θεός, θεραπεύει
ἐν πορείᾳ τὸν εἶαν Θράκην, Λυστροποῖον ἀπέβιων
αἰτίαιν. οὐτε κανόντες λέγουσιν ήμας· Αμφι-
άμινοι λέγοντες ίμιν· ἐστι μὲν Φάργητε τὸ Θράκη
τὸν νιστὸν τὸν αἰδερέπον, οὐ πιντε αὐτὸν οὐδὲν·
οὐχ ὡς αἰδερέπον τὸν καθί ήμας ήτοι, καὶ αὐ-
τοῖς τῇ λογοτεχνίᾳ παν γὰρ οὐδὲν θεραπεύειον,
Λυστροποῖος ἔτι, κακά φύσιον τὸν εἶαν τοις· Διὸ
οὐδὲν δηλῶνται θυμολένια τὸν δὲ ήμας ἐν νιστῇ καὶ

αι Σεργίου γεγονότας τε καὶ τρομακότητας.

Τας δέ γε σο τοις Βασιλίοις διαπήρησσιν
φανατικούς, οὐτε τοντούσσοις δύσιν, οὐτε μὲν ταρ-
σούσις καταπειράνδην. Σοῦ δέ δέσι διατάξεις
ἐστιν ἡ μόνη Χειρός, καὶ εἰς δύο νοῆται τὸ
Διεργόφων ταχευματα, Εἰς ἑνόττα τὸ α-
μείναντον σωματικόν μένος, καθαρόν ἀμέλη, τὸ
οὐ διεργότον δικτύον νοῆται τὸ σώματος, τὸ οὐ
διπλοῦν μέλον, ἀλλὰ έτις τοῦ ἀμφοτεροῦ. ἀλλὰ
τούτη γε αὐτοτάνας, εἰ τοσούτη τούτη διε-
κεῖται, πᾶς ἐνθα διεργότιτα, Διεργότιτα Φε-
ρούσσεις ὄρθιος, ὅπου μὲν γῆ θεοφεταῖς λέγη-
ται ἔαντι. Οἱ οὐρανοί τοις, ἀνέρεις τὸ πατέρα.
Ἐτι οὐδὲ τὸ πατέρα ἔστιν. τὸ θεῖον αὐτὸν τὸ
πατέρωντον στονοῦδην φύσιν, καθ' ἣν δὲ εἰν δέσι
ταξεῖς τὸ εὖτε πατέρα Διονύσιον τὸν
εὐταξίας, Εἰκόνας τοῦ θεράποντος, τοῦ ἀπαύγασμα
τοῦ δόξης αὐτοῦ. ὅπου δέ τοι δὲ αὐτοτάνας μέ-
τεν τὸν αὐτοῦ λόγον, τοὺς Ιεράρχους περιστελλεῖ.
Νῦν δέ με ζητεῖτε ἀπό τούτην αὐτὴν πεπονιά, οὐ τοῦ
οὐδὲντος οὐδὲντος λόγοντος. παλιν σύδειν ἔτισον, αὐ-
τοῦ τὸ διατάξιτον τε, τὸ οὐσιότατό τοῦ πατέρος
Θεού λόγον, δέ εἰκόνα τοῦ αὐτοτάνατος αὐτοῦ
μέρους, θετητικόντα. Εἰ δέρθει διαμάκτους
τὸ πιεσθέν, ὅπι τοπά φύσιν Θεός ἀντί γένετο
σπάρξ, ἵησον δὲ θερόπος ἐνψυχούσθιον δικτύον
λογικόν· ποιος δὲ ἔχει λόγον τοῦ ἐπαγγελεατού
τοῦ ταῦτος πρός αὐτὸν φωναῖς, Εἰ γεγάνθιστον αὐ-
τοτάνατος; Εἰ δέρθει τοῦ θεοῦ τοῦ
θερόπου πρεποτεῖς λόγος, οὐδὲ διαμάκτους
λογίας καθ' ημας δινθερόπον; οὐ δέ τοπάτος ἐσ-
τον διηγεῖται Εἰς ἐκείνους κειμόνιον, Διονύσιον ποιαν
αὐτῷ πρεποτεῖται αὐτοῖς τοῦ κειμένου πρεποτεῖς
λόγος; εἴτι διεργότιτα πεπονιά τοι διηγεῖται
Βασιλίοις πάπις διαδέσσει φωναῖς, τοσούσος
μιαν τη το λόγον συστρακεύειν. κειμόνιον γον Ιν-
στις Χειρός, Εἰς κατα τούτον γεγαφαί.

Ει δὲ μὴ καλοῖσθαι καὶ πότετος, καὶ σφραγερᾶς
ἢ ὑμετέρων οὐδὲν, αἱ ιερουργῶν φέρει Θεῷ τοι
πατεῖ Καῦσος οὐδὲν αὖτα πεκτίδι δὲ αὐτῷ οὐ
Θεῷ καὶ πατεῖ πατεῖσθαι οὐδέποτε τῆς πάτερος
ὑμετέρων, οὐ μηδὲ εἰς δὲ αὐτὸν πεπλέμα-
παλι αὐτὸν Εἰναὶ Φαύλῳ, τὸν Θεοῦ καὶ Φίσιν,
καὶ μενοδόκῳ, οὐ τὸν δὲ θεοπάτην πεπλέμα-
παλι, ποτὲ αὐτὸν ἔπειρα, τοῦ τε τῆς ιερωσύνης
ὄντος, καὶ αὐτὸν δὲ γέρεις· Γέρεις γέροντες
στήτης Θεοῦ καὶ διθεοπάτης, καὶ Διαμάκτης εἰς
Εἰρηνάεις· εἰστιν αὐτοῖς εἰς δομηνίδια
δὲ Θεῷ καὶ πατεῖ. Τοιχότοις οὐδέποτε Θυσίαις

minis & factus est & vocatus.

Eas autem voces, quas Salvator noster in Evangelio protulit, non in duabus subsistunt, aut personis omniu[m] partimur: non enim duplex est v[er]nus Christus & filius, quamvis ex duabus diversisque rebus ad unitatem cognoscatur individuam convenientis; sicut homo quoque ex anima constans & corpore, non duplex potius, sed v[er]nus est ex utroque: humanas ergo & divinas insuper voces ab uno Christo dictas, animadverte[n]tes recte sentimus, cum enim Deo dignissime loquitor de se ipso:
Qui me videt, videt & Patrem: & Ego & Ioh. 14. v. 9.
Pater unum sumus. Divinam eius intelligimus, inaffabilemque naturam, secundum quam vnum est cum Patre suo, propter viam eandemque substantiam, *imago & character splendorque glorie eius. Heb. 1. v. 3.* existens. Cum vero humana natura mensuram nullatenus in honoran[do] Iudeos alloquitur: *Nunc me quisitis occidere hominem, qui veritatem vobis locutus sum;* non minus cum, qui in similitudine & equalitate Patris est, Deum Verbum etiam in mensuris humanitatis ejus agnoscamus. Si autem necessario creditur, quod natura Deus existens factus est caro, imo potius homo animatus anima rationali, qua causa est, vt in eis quilibet vocibus erubescat, si eas hominem dignas effatus est: Quod si sermones homini congruentes abiciat, juxta nos hominem fieri quis coegerit? Cum vero se propter nos ad exinanitionem spontaneam misericorditer inclinat, quam ob causam dignos exinanitione sermones effugient? Uni igitur persona cunctas ejus in Evangelio voces ascribimus, subsistentia Verbi scilicet incarnati, quia v[er]nus est Dominus JESUS CHRISTUS, ex scriptum est.

Appellatum vero *Apostolum & xx.*
Pontificem confessionis nostre, tanquam Quando Christi-
sacrificantem Deo & Patri fidei no- datus sit
stræ confessionem, que a nobis ipsi Apostolus &
& per ipsum Deo & Patri incel Pontifex.
santer offertur. Iterum cum dici- Heb. 3. v. 2.
mus, qui ex Deo est secundum na-
turam Filius unigenitus, nec ho-
mini præter cum alteri sacerdotii no-
men & officium deputamus: *Factus* 1.Tim. 2. v. 5.
est enim mediator Dei & hominum, &
reconciliator ad pacem, *femetissimum Deo* Eph. 2. v. 5.
& Patri pro nobis offerens in odorem
suavitatis; ideoque diebat: *Sacrificium* Heb. 10. v. 5.

& oblationem noluisti; holocausta & pro pec-
cato non tibi placuerunt; corpus autem perfeci-
stimihi. Tunc dixi: Ecce venio, in capite libri
scriptum est de me, vis faciam, Deus, voluntati-
tem tuam. Obtulit enim proprium cor-
pus, non pro se, sed pro nobis, in odo-
rem suavitatis: nam pro se vel oblatio-
ne vel sacrificii non indiget, ab omni
peccato liber, vt Deus, existens. *Quod si*
Rom. 3. v. 23. omnes peccaverunt, & egent gloria Dei, se-
cundum hoc quod fumus ad mutabili-
tatis excessum priores effecti, & pec-
catis agrotavit humana natura, ipse
vero non ita, ideoque nos gloria ejus
egemus: cui erit ultra jam dubium,
quod agnus verus propter nos & pro
nobis sit immolatus? Qui dicis autem,
quod semetipsum tam pro se quam pro
nobis obtulerit, nullatenus impietatis
crimen effugiat, cum nihil proflus iste
deliquerit, nec ullum fecerit omnino
peccatum. Quia igitur egeret oblatione,
nullo suo extante faciore, pro quo, si
effet, satis admodum convenienter of-
ferret?

X X I.
Quod Spiritus sanctus non sit major Christo.
Iean. 16. v. 14.

De Spiritu quoque cum dicit: *ille me glorificabit*; hoc rectissime sentientes vnum Christum & Filium, non velut alterius egentem gloria, confitemur ab Spiritu sancto gloriam consecutum, quia Spiritus ejus nec melior ipso, nec superior est; sed quia mira opera faciens ad demonstrationem sue deitatis, virtute proprii Spiritus vtebarur, ab ipso glorificari dicitur, quemadmodum si quis de hominibus affeueret, quod virtus sua vel disciplina qualibet vnumquemque clarificet: quamvis enim in sua sit subsistens Spiritus, & ejus intelligatur in persona proprietas, juxta id quod Spiritus est, & non Filius, atamen alienus non est ab illo; nam *Spiritus* *tus appellatus est veritatis, & veritas Christus est*: *vide AB ISTO SIMILITER, SICUT EX DEO PATRE PROCEDIT*. Denique hic ipse Spiritus etiam per sanctorum manus Apostolorum miracula glorioza perficiens, Dominum glorificat **Jesus CHRISTUM**, postquam ascendit in celum: nam creditus est Christus natura Deus existens, per suum Spiritum virtutes efficiens, ideoque dicebat: *Demo accipiet, & annuntiabit vobis*. Nequam vero participatio ne alterius idem Spiritus sapiens aut potens dicitur, quia per omnia perfectus est, & nullo proflus indigena bono: nam paternae virtutis & sapientiae, id est, Filii

Iean. 16. v. 13
Iean. 14. v. 6.
Procedit Patri & Filio.

Iean. 16. v. 14.

Ἐ ταχοφορεῖται οὐκ ἀπέλποις· σῆμα δὲ κατητίσιον μητρός, ὁλοκαυτάμενον τῷ τοῦ ἀνθρώπου
οὐδὲ ποιητας. πότε Εἰπον. Ιδού γάρ τοι, οὐ
καθορίστι βιβλίον γέγανθαι τοῦτο ἐμοῦ, τῷ
ποιῶντι Στέλληνα σὺν, ὁ Θεός. παραποκεκριμένο
γάρ τοι γένεται Εἰς οὐρανὸν θεωρίας ή τοῦ
σώματος, έπειτα τοῦτο ἔσται. ποιας γάρ εἶδεν οὐ
παχοφορεῖται ηγείας τοῦτο ἔσται, κρέπτων
ἀπίστος ἀποτρέψαντος αὐτούς τοὺς Θεούς; Εἰ γάρ
ποιήσεις οὐρανού, καὶ οὐτερωταῖς τοῦ δέξιου τοῦ
Θεοῦ, καθότι γεγένθαι τοῦτο εἴπομεν παρεῖ
ταχοφορεῖται, Κατηττράσσοντος ή αἰδεῖσπον φύ-
σις τοῦ αὐτού; αὐτὸς δὲ οὐχ οὐτα τῷ οὐτερωταῖ
μετατρέψει τοῦτο τοῦ δέξιου αὐτοῦ; ποιας δὲν Εἰν-
τονος αὐτούς τοὺς, ὅπις τελέσει διὰ τηματού
τοῦ τοῦτο τοῦ αὐτούς τοὺς οὐτούς; Καὶ δὲ λέγεται,
ὅτι παραποκεκριμένος εἴσεται τοῦτο τοῦτο τοῦ
αὐτούς, αἱρούσθεντος δὲ οὐδαμός τοι Εἰς δυατ-
έραν ἐγκατητεῖται. πεπληρωμένον γάρ τοι τοῦτο
Εἰπον, οὗτος μεντοντος αὐτούς τοὺς ποιας δὲν
εἶδεν οὐ παχοφορεῖται, αὐτούς τοὺς οὐτούς, ἐφ-
τοῦτο εἰς θυμόν; Καὶ μάλιστα Εἰποτάς.

AD NESTORIUM.

三

ունչութեան, անշըստան Յիշ չփառ չ ծանալուս.

Spiritus creditur, & ideo ipsa re & sub-sistentia virtus & sapientia comprobatur.

Igitur quia Deum carni *vnitum* *juxta*
substantiam sancta Virgo corporaliter XX.
peperit, idcirco eam Dei genitricem Virgo vera.
esse profitemur; non quod Verbi natura
ra existendi principium de carne fortis-
ta sit: *Erat enim in principio Verbum,* & Ier. 1. v. 1.
Deus erat Verbum, & *Verbum erat apud*
Deum, & ipse est conditor seculorum,
Patri coeternus, & universitas crea-
tor; sed quoniam, superius ut diximus,
juxta substantiam sibiem vniens na-
turam humanam, nativitatem susti-
nuerit ex ipsa vulva corpoream: non
quod eguerit necessario, propter suam
naturam, nativitate ista, quae est in ex-
tremis facili facta temporibus; sed ut
ipsas benediceret substantia nostra pri-
mitias, & dum eum carni *vnitum* mu-
lier edidisset, illa quae adversus omne
genus humanum maleficio fuerat pro-
lata, desineret, nec jam morti nostra
corpora destinaret; illud quoque, quod
dictum est: *In tristitia partis filios;* ipse
dissolvens, verum esse monstraret, quod
poterat voce pradixerat: *Absorpta est* Genes. 3. v. 16.
mors Victoria, & iterum: *Abstulit Deus Apoc. 7. v. 17.*
omnem lacrymam ab omni facie. Propter
hanc etenim causam dicimus, eum dis-
pensatorie, & ipsas benedixisse nuptias,
cum in Cana Galilea, cum sanctis vo-
catus Apostolis, adesse dignatus est.

Ταῦτα Φεροῦ διδίδαγμένα ταῦθε τὸν ἀγῶνα διστολῶν καὶ βασιλῆς τῶν, καὶ πάσης ἡ τῆς θεοπνήσου χραφῆς, καὶ τὸν τὸν μεγαλειῶν πατέρων δημόσιον ὄμορφον. Κύριοι ἀπόστολοι οὐδὲ οὐδὲ βλασphemοὶ συνεπέστεροι χρὴ, καὶ σωμάτων δῆλοι ποντικοί: ἀλλὰ διότι αὐτοῖς γοργοὶ αὐτομετατίσουν οὐδὲ βλασphemοί, ἔπειτα πάνται τοῦτον τὸν ἀπόστολον.

Hæc sapere sumus edocti a sanctis Apostolis & Evangelistis, & ab omni Scriptura divinitus inspirata, necnon & a beatis Patronum confessionibus veritate subnixis; his omnibus etiam tuam religionem concordare, & præter aliquem dolum consentire jam convenit. Quæ vero religionem tuam anathematizare necesse est, huic epistolæ nostra subiecta sunt.

ἀ. Εἰ ποιεῖται ὁμολογεῖ Θεός τὸν καὶ σημαίνει
τὸ Ευαγγέλιον, καὶ λέγεται τὸν Θεούκοτα πειρά-
γειαν προβλέποντα. γενήσεται γάρ θρησκείας οὐκέ-
ται ποτέ τὸν Θεόν λέγειν· αὐτόν τοι εἶσται.

1. Si quis non confiteretur Deum esse Emmanuel, & propterea Dei genitricem sanctam Virginem, peperit enim secundum carnem, carnem factum Dei Verbum, anathema sit.

β'. Εἰ πούχ ς οὐλοτεῖ, Γερκί καθ' αὐτούσιν ὑπάρχει τὸ σὲ Θεού πατέος λόγον· εἴτα τῇ Χειρὶ, μήτ' ἢ ιδίας Γερκός, τὸ αὐτὸν ὄντος Θεού οὖσδε καὶ αὐτούσιν· αὐτότοις ἔσται.

11. Si quis non confitetur carni secundum substanciali-
tiam vnitatis Dei Patris Verbum, vnumque esse Christum
cum propria carne, eundem scilicet
Deum simul & hominem, anathema sit.

111. Si quis in vno Christo dividit substantias post unitatem, sola eas connectione conjungens ea, qua secundum dignitatem est, vel etiam auctoritatem aut potestatem, ac non potius convenitum, qui per unitatem factus est naturalem, anathema sit.

78 EPISTOLA TERTIA SANCTI CYRILLI

v. Si quis dividit personis duabus, vel subsistentiis eas voces, quæ in apostolicis scriptis continentur, & evangelicis, quæ de Christo a sanctis dicuntur, vel ab ipso etiam de se ipso, & has quidem, velut homini qui prater Dei Verbum specialiter intelligatur, appetaverit; illas autem, tanquam dignas Deo, soli Dei Patris Verbo deputaverit; anathema sit.

v. Si quis audet dicere, Christum hominem *πρόσωπον*, id est, Deum ferentem, ac non potius Deum esse veraciter dixerit, tanquam unum filium per naturam, secundum quod *Verbum caro factum est*, & communicari similiiter, ut *nos, cari & sanguini*, anathema sit.

Iohn. 1. v. 14.
Heb. 2. v. 14.

vi. Si quis dicit Deum vel Dominum Christi esse Dei Patris Verbum, & non magis eundem ipsum confitetur Deum simul & hominem, propterea quod *Verbum caro factum est*, secundum Scripturas, anathema sit.

vii. Siquis Iesum hominem operatione Dei Verbi dicit adiutum, seu *in propria*, & ei vniuersitati gloriam, tanquam alteri prater ipsum existenti, tribui, anathema sit.

viii. Si quis audet dicere, assumptum hominem coadandum Deo Verbo, & conglorificandum, & connuncupandum Deum, tanquam alterum cum altero, (nam, *cum*, syllaba semper adiecta hoc cogit intelligi) ac non potius una supplicatione veneratur Emmanuel, vnamque ei glorificationem dependit, juxta quod *Verbum caro factum est*, anathema sit.

ix. Si quis unum Dominum nostrum IESUM CHRISTUM glorificatum dicit ab Spiritu sancto, tanquam qui aliena virtute per eum vius fuerit, & ab eo accepit efficaciam contra immunidos spiritus, & posse in hominibus divina signa facere, ac non potius proprium ejus Spiritum dicit, per quem divina signa complevit, anathema sit.

Heb. 5. v. 1.
Eph. 5. v. 1.

x. Pontificem & Apostolum confessio-
nis nostra factum esse Christum, divina
scriptura commemorat: *Obtulit autem
semetipsum pro nobis in odorem sacerdotis
Deo & Patri*. Si quis ergo Pontificem & Apostolum nostrum dicit factum, non ipsum Dei Verbum, quando *caro factum est*, & juxta nos homo, sed velut alterum prater ipsum specialiter hominem ex muliere: aut si qui dicit & pro se obculisse semetipsum oblationem, & non potius pro nobis solis, non enim egit oblatione, qui peccatum omnino ne-
scivit; anathema sit.

i. Ei περὶ τοῖς πατροῖς δυοῖς, πρῶτην ἡτοῖς,
τούτην τὸν πάτην διαβήμασι, οὐαντίς φαντασία, οὐ διὰ
Χειρὸς αὐτοῦ τὸν ἄγκαρ λεγενδόνα, οὐ πέρι αὐτοῦ
αὐτὸς εἶναι. καὶ ταῦτα πάτην διαβήμασι, τοῦτο τὸ
πάτην θεοῦ μίκρος νομίμῳ πατερότητι.
ταῦτα πάτην διαβήμασι, τοῦτο τὸ πάτην πάτην
θεοῦ μίκρος νομίμῳ πατερότητι.

ii. Εἰ τὸν θελμὸν λέγειν, θεοφόρον αὐτοφόρον
τὸν Χειρόν τὸν Θεοῦ πάτην λέγειν, καὶ
οὐχὶ διὰ μάλλου τὸν αὐτὸν οὐαντήματος θεοῦ δύος τε
τοῦ αὐτοφόρου, οὐ γεγονός θεοῦ τὸν λόγον,
καὶ τὸν γραφάς αὐτοφόρα εἶναι.

iii. Εἰ τὸν φωνήν, οὐ πάτην αὐτοφόρα
τοῦ θεοῦ λόγον τὸν Ιησοῦν, καὶ τὸν μονο-
γοῦν διδόντας αὐτοφόρου, οὐ ἐπειγει πέρι αὐτοῦ
τοῦ αὐτοφόρου αὐτοφόρα εἶναι.

iv. Εἰ τὸν θελμὸν λέγειν, τὸν αὐτοφόρα
τοῦ θεοφόρου συμπατεσιασθεῖν διὰ τοῦ Θεοῦ
λόγου, Καὶ σωματεῖσθαι, καὶ σημειωματεῖσθαι
Θεον, οὐ ἐπειγει τὸ εἴπερ. Βούλε, Σῶμα, δὲ
παρεστήσαντο, τούτον τοῦ πάτην αὐτοφόρον, καὶ οὐχὶ διὰ
μάλλου μιᾶς πατερότητος θεοῦ τὸν Ευαγγελία,
Ἐ μέσον αὐτοῦ τὸ διδόνοταν διαπέμπει, καὶ
γεγονέσθαι τὸ λόγον αὐτοφόρα εἶναι.

v. Εἰ τὸν φωνήν, τὸν κύριον Ιησοῦν Χει-
ρόν διδόντας τοῦτο τὸ πάτην πάτην
θεοῦ διαβήματος τὸν διὰ πάτην πάτην
θεοῦ αὐτοφόρον, καὶ τὸ πληρωμὴν Εἰς αὐτοφό-
ρον τοῦ θεοῦ λόγον, καὶ οὐχὶ διὰ μάλλου λόγον
αὐτοῦ τὸν πάτην φωνήν, διὰ οὐ πάτην τοῦ
θεοφόρου αὐτοφόρα εἶναι.

vi. Αρχηρέας Καὶ πάτηστος τὸ οὐαντήματος πέρι
γεγονότος Χειρόν τούτα λέγει γραφή, πατε-
ροφόρικέτας τοῦτο ηὔνοι εἰποτος. Εἰς οὐαντή-
ματα πάτην θεοῦ Καὶ πατερότητα. Εἰ τὸ θελμόν
γραφέας Καὶ πάτηστος τὸ οὐαντήματος φωνή, τοῦ
αὐτοῦ τὸν θεοῦ λόγον, ὅπε γεγονέσθαι τοῦ
ηὔνοι πάτην αὐτοφόρος. Διλλ' οὐ ἐπειγει πέρι αὐ-
τοῦ μίκρος αὐτοφόρον τὸν γραφέας. Η Εἰ τὸ
θελμόν, Καὶ πάτηστος πατερότητος αὐτοῦ πάτη-
νης πατερότητος, Καὶ οὐχὶ διὰ μάλλου ιδόμενος πά-
την. οὐ γούλην ἐδειπέρη πατερότητος οὐ μητέ
διαβήματος αὐτοφόρα εἶναι.

ια'. Εἰ οὐκ ὅμολεγε τὸ πεντετέλευτον
ζωοποίου ἐστι, Καὶ ιδιαὶ αὐτὸς τῷ ἀντὶ Θεοῦ πα-
τέος λόγῳ· ἀλλὰ οὐκέται πιὸς πρῶτος αὐτὸν,
ουμαδεῖς αὐτὸν καὶ τοὺς ἀδέλφους, ἥτιον, οὐκ
μόνον θεάσις σύνθησιν ἐργάζεται· Καὶ οὐχὶ εἴ-
κελλοι ζωοποίοι, οὐκέπουλοι, ὅπερι γεγονέν-
θει τῷ λόγῳ τῷ Καὶ πάντα ζωοποίους ιγνώσκει.
ἀνάθεμα ἔται.

Celestinus
Scriptas ad se
a Nestorio li-
teras Cyrillo
misit.

IN EPISTOLA QUAM MISISTI¹, &c. J Hec est procul dubio prima, quam Nestorius ad Celestinium misit, et in qua leguntur ita: *Nos non modicam corruptionem orthodoxie apud quosdam bic reperiemus, & ira & lenitate circa egris quotidie virimus, &c.* Atque inde conitat Celestinium Cyrillo, quas a Nestorio literas accepisti, mississe, quemadmodum & Cyrus ad te a Nestorio scriptas, Romanas deferendas Posidonio crediderat. Vide itas Nestorii literas prima parte operum Marii Mercatoris.

Cyrillus **NEC RECTE INTERPRETATUS ES, &c.]**
præmili et symbolo
Nicenum.
Serm. 3. **velut**
in Macedon:
¶ Ariano.

Hic nempe, ubi ait: **Nos autem nosse eponet, quod modo venit in recordationem concilii Nicenæ, quod nusquam autem est dicere, quia Verbum Deus natus est ex Maria virginis & alia quo prolixus prosequitur. Tu vero locum confuse, & intellige;**, cur fidem expouerit Cyrilus, præmisso symbolo concilii Nicenæ, vt vnde Nestorius fraudem faciebat imperitis, inde confutatur.

De epistolis
Alexandrinis
Ecclesiarum ob-
seruans locos

Quem in locum Nestorii ista spectent. **NEC CARNEM ITAQUE, &c.]** Id ubique passim catholicis Nestorius, sed maxime in epistola ad sanctum Celestimum, astringebat: *Aperite blasphemam Deum Verbum Patri iuvace, tamquam originis initium de Xerostomo virginis sumpsisset, eum templo suo edificans esse. Et carni consipitum, &c. & in titulo sermonis septimi: Adversus eos, qui propter conjunctionem, vel divinatem Verbi mortificant, vel humanitatem deflicant. In utrumque locum intendit Cyrilus.*

xi. Si quis non confitetur , carnem
Dominii vivificatricem esse , & propriam
ipsius Verbi Dei Patris ; sed velut alterius
prater ipsum conjuncti eidem per
dignitatem , aut quasi divinam haben-
tis habitationem , ac non potius , ut di-
ximus , vivificatricem esse , quia facta est
propria Verbi cuncta vivificare præva-
lentis ; anathema sit .

xii. Si quis non confiteretur, Dei Verbum passum carne, & crucifixum carne, & mortem carne gustasse, factumque primogenitum ex mortuis, secundum quod vita est, & vivificator, unde Deus, anathema sit.

heterodoxis, quorū criminacionibus oppugnata: atque hinc factum est, vt cum ^{interv. ad}
~~versus~~ prætermissa esset a Cyrillo & Joanne in explicatione fidei hinc inde scripta, inter
ineundam Ecclesiarum pacem, pax visa sit
pluribus catholiciſ ſuspecta, & Joannes di-
ctus fuerit a suis viceſ cauſam, vt Cyriſſus
neceſſitatem habuerit purgandū ſe, tum
apud amicos, Acacium Melitenensem, Suc-
cessum, Valerianum, Donatum; tum apud
ſuos Constantinopolis apociſarios, qui vel
Orientalibus in fentientia remanentibus con-
ſenſuerit, vel propter timidam quamdam di-
penſationem non ſatis animoſe fidei cauſam
defendiferet.

Porto autem quod dixi, hanc vocem fuisse
fidei quasi certam testifer, factō probat Cy-
rillus. cum enim scripsisset: *Vnitum ergo carnis*
Verbum secundum substantiam confitentes; ac-
cedit statim ad refellendas omnes Nestorii
sententias, artificiose quidem, sed tamen
invīcie.

Not vero interpretetur Romanum aber-
rasse a mente Cyrilli, quam assecutus est Mer-
cator. hæc enim Graeca: Ηδονή τοι πλευραίσι
τελετη συμπόσιον τὸ δέκατον, οὐτε τελετουργία,
&c. Vertit illi. Quamvis autem *Verbum* carnis
secundum hypostasim fateamur, vnuus tamen
adoramus. &c. quasi confessio vniuersitatis
secundum hypostasim adseritur in specie
adorationi, ut vnuus, & non eam potius
inferat. Longe ergo melius Mercator: *V-*
nium ergo carni Verbum secundum substantiam
confitentes, vnuus adoramus. &c. Atque hinc
est quod diximus sèpe, Mercatorum, ut
alii de Latinitate concedat, vincere tamen
fidei status intelligentia.

NON SEORSUM PONENTES.] Reicit Reicitur vno
unionem quam vocant moralem, seu *etiam* *et* solius digni-
tatis.

ad dierum iunctur, quippe que non sit ab
eis, sed inter duas per se existentes perso-
nas, modo sicut coniungantur.

mas, modo ~~et~~ et conjugantur.
NEC ITEM CHRISTUM SPECIA- So'iusqueho-
LITER. I Recicit & opinionem de duobus monymis.
Christis, quorum alter ex Patre, alter ex ma-
tre, soli ~~opus~~ ^{opus} conjunctis; quod si quis impu-
gnatur alio in loco a Cyrillo, non quasi id
expedit verbis vixi dixerit Nestorius, sed
quod ex ipsius opinione de ~~opus~~ ^{opus} ne-
cessario sequatur re ipsa, quantumvis ipse
ut.

Nec illud dicimus.] Refutat Atque inhabitationis.

50 EPISTOLA TERTIA SANCTI CYRILLI

tertium medium *γενήτων*, quæ pura *ἰνέσης*, sive habitatio Verbi divini in homine, quaque sit, ut homo non Deus quidem sit, sed Dei tantum, seu *πατέρας*, quæ vox placuit Nestorio. Huic porto vniuers modo aliud Cyrillus opponit, quem *τοντόν* vocat, ei-que similem dicit, quæ proprio corpori ani-
mus conjungitur, seculis, ut monent theo-
logi, imperfectionibus.

Et πατέρας. **NON VELUT CONJUNCTIONEM, &c.** In Græco est, *οὐ τὸν ἄντερ*, &c. Est autem *τοντόν* apud Græcos, vel copulatio maris & feminæ; vel apud Basiliū, societas con-jugum, & vita civilis communio; vel apud Chrysostomum, commissura membrorum; vel denique apud Cyrillum, cooptatio corum, que continuari possunt, & *εἰς τὸν*, seu appositi. Quacumque vero significacione vox sumatur, aptior est ad tegendam hæresim, quam ad fidem exponendam: unde Cyrilus vocem ubique acriter exagitat, tanquam veneni plenissimam; & vero conjunctionem naturam diuarum in Christo, Theodoros Mo-puestenus, ipseque, dum adhuc erraret, Theodoretus, conjunctioni conjugum similem di-
xerunt.

Et γένεσις. **SED NEQUE DEUM, &c.** Arguit Nestorii dictum de Christo, cuius Verbum faciebat Dominum & Deum, quasi non foret Christus ipse Deus & Dominus: habet enim hanc potestatem relativa vox, cuiusmodi sunt obliqui casus, ut distinctionem perinde ac oppositionem ponant inter ea, que dicuntur relationis extrema. Quare licet Deus vere

fit dominus humanitatis, non tamen Christi, ni-
fi dñe in Christo afferantur personæ.

CAVEMUS AUTEM DE CHRISTO DICERE. Et *πατέρας*, &c.] Verba quæ caver dicere, Nestorii sunt, *τοντόν*, sermoni primo, vel potius septimo. Rejicit autem, *Vide nota ad* yecut horrendum quiddam, vnitatem *τοῦ οὐρανοῦ*, *καὶ τοῦ γατοῦ* *τοῦ μετανοῶν* solam, ut quæ Christum omni-
cum.

no solvat in duas personas.

CONFITEMUS ETIAM, QUOD, &c.] Con-fessio Dei In Græco est, *τοντόν*, aperta est simul & calumnian-
tis Nestorii convictio, & Procli defensio: ille Confessio Dei
enim catholicis calumniabatur, quasi affererent *τοντόν*, altera
verbum natura sua seu divinitate passum; iste
verbum natura sua divinitate passum; iste
propter fidem professionem vapulaverat atrociter
Nestorii.

IGITUR QUIA DEUM, &c.] Ex eo quod Verbū carni vnitum est *τοῦ οὐρανοῦ*, conficit qua-
tionis caput, ut quidem vulgo movebatur, Vir-
ginea fandam esse *Θεοντόν*: conficit vero ita ut
occurrat calumnia dubius, quas inde catholicis
Nestorius, maximeque Procli & Eusebio, strenue-
bat; & primæ quidem, quasi ab his diceretur,
quod sensit Photinus, Verbum ex virgine duxisse
existentia principium; secundæ, equisite Verbum,
ut esset, secunda hac nativitate.

IN TRISTITIA PARTES FILIOS, &c.] Viderat Cy-
rillus legisse Nestorii sermonem pri-
mum adversus Pelagianos, in eumque intendere, id
quandoquidem locus iste Genitios, lausque nu-
ptiarum prolixe a Nestorio tractatur.

Ad anathematismos observatur hoc in loco nihil,
quia quæ plurima notata digna sunt, pertinent
omino ad dissertationem de synodis, vbi quem
singuli petant Nestorii tractatum, ostendetur.

Vide nota ad

hunc ipsius

sermonem

Cur nihil de

anathematismis

observe-

tur.

EPISTOLA NESTORII EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI, AD CELESTINUM PAPAM.

Argumentum
epitoliæ, que
tertia Nesto-
rii ad Celesti-
num.

Tempus.

I.
Exordium a
calumnia in
Cyrillum.

NESTORIUS Celestino in cau-
fa Pelagianorum Episcoporum,
qui ex Occidente pulsi Con-
stantinopolim configuerant,
duas epistolas scripsit, quas
edidimus suo loco. Tertia ista,
quæ tota est de causa Nestorii, nunc primum
prodit, assertque historiæ multum lucis, ut
merito videri queat certa regula, ad quam
examini debant plurima, quæ ab ipsis
etiam eruditis, vel obscure dicta sint, vel
non ita vere.

Datam oportet sub finem Novembri,
nempe post indicatam quidem ab Imperatore
synodum generalem, sed ante allatas Constan-

tinopolim Celestini ad Nestorium decretorias li-
teras; in ea liquidem, primo fit mentio indictæ
ab Imperatore synodi. Indictionis autem decre-
tum configurantur. Kalend. Decembr. Theo-
dosio XIII. & Valentiniano III. AA. CC. id Temporis ra-
est, die 19. Novembri ann. 430. Deinde non fit
mentio literarum sancti Celestini, non omitenda
utique, si acceptæ jam fuissent. Cum ergo datæ
sint illæ Nestorio a quatuor Episcopis ex Alexan-
drina synodo missis die dominico, qui septimus
Idus Decembri, debuit hæc epistola scribi eo
temporis intervallo, quod est a die 19. Novem-
bris ad diem 7. Decembri. Vide præfationem
historiam.

qua funt Θεοτόκος & Χριστός, quorum al-
terum admittit, alterum vero, modo qui-
dem de evangelis eximit, modo vero rur-
sus admittit, hoc est, Χριστός, secundum
quamdam, credo, prudentiæ nimietatem.

Ego autem & hanc quidem vocem,
qua est, Θεοτόκος, nisi secundum Apolli-
naris & Arii furorem ad confusionem na-
turarum Suam de Θεο-
τόκῳ mentem
diffimulare
natur.